

Statistisk sentralbyrå

Årsmelding 2008

Foto forsiden:

Forsker Torbjørn Eika måtte langt ned mot bunnen av storskjermen for å vise hvor alvorlig finanskrisen er. Fra pressekonferansen om konjunkturtendensene for Norge og utlandet, 4.12.2008.

Foto: Torbjørn Tjernsberg

SSBs administrerende direktør

Øystein Olsen om finanskrisen

Etter vel fire år med sterk vekst i norsk økonomi skjedde det et markert omslag ved inngangen til 2008, og veksten flatet ut. Tidlig på høsten forsterket problemene i internasjonale finansmarkeder seg dramatisk, og utsiktene for både norsk og internasjonal økonomi er etter dette kraftig forverret. Aktiviteten faller nå kraftig i flere av de store landene, og arbeidsledigheten skyter fart i et tempo som vi ikke har sett siden andre verdenskrig. Det er grunn til å tro at lavkonjunkturen internasjonalt vil bli både dyp og langvarig.

De alvorlige problemene i finanssektoren har bygget seg opp over en lengre periode. Krisen må ses på bakgrunn av en lang periode med sterk økonomisk vekst. I denne perioden har det bygget seg opp store, globale ubalanser, med kraftig gjeldsoppbygging i noen land, som USA, som motsvares av vedvarende store driftsoverskudd i andre regioner, som Kina. Dette har bidratt til at rentene i OECD-landene har ligget lavt over en lengre periode. Låneopptak og gjeldsoppbygging har økt kraftig.

Perioden med langvarig høy økonomisk vekst, kombinert med lave renter, ga også grobunn for sterk ekspansjon i finanssektoren og utvikling av nye, kompliserte låneprodukter. Amerikanske finansinstitusjoner ledet an i utviklingen, blant annet ved å forsere boliglån til låntakere med svak kredithistorie og usikker betalings-evne. Slike boliglån ble i neste omgang ”pakket” og videresolgt i flere omganger og i mange varianter. Risikoen ble spredd globalt gjennom internasjonale kapitalmarkeder. Utviklingen førte til en voldsom oppblåsing av balansene i finansinstitusjoner.

Norsk økonomi er ikke skjermet fra problemene i internasjonale finansmarkeder og en forventer sterk nedgang i våre eksportmarkeder. Deler av norsk industri og øvrig eksporttrettet næringsliv vil bli rammet. Virksomheter vil bli lagt ned, og arbeidsplasser vil gå tapt. Likevel er det grunn til å tro at norsk økonomi er godt rustet til å komme seg gjennom en vanskelig periode. Handlefriheten i offentlige finanser benyttes nå til å motvirke fallet i innenlandsk etterspørsel. Lave renter gir mange husholdninger mer å rutte med. I tillegg vil et fortsatt høyt nivå på aktiviteten i petroleumssektoren gi stimulanter til deler av næringslivet. Samlet sett vil trolig økningen i ledigheten her hjemme bli moderat sammenlignet med andre land, og store grupper av lønntakere og husholdninger vil oppleve god inntektsvekst også i 2009.

Men usikkerheten om den økonomiske utviklingen fremover er stor.

Oslo, 19. februar 2009

Øystein Olsen
Øystein Olsen

Foto: CF-Wesenberg/kolonihaven.no

Styrets beretning: Et år i endring

2008 i SSB var preget av utvidelser av det samlede statistikkproduktet, flere nye satsninger og store prosjekter som videreføres. Et overordnet prosjekt for forbedring og standardisering av statistikkproduksjonen (FOSS) ble satt i gang. Arbeidet med å bygge en ny webtjeneste er også intensivert.

For statistikkproduksjonen er det utviklet målsettinger knyttet til produksjonsvolum, aktualitet, punktlighet, svarprosjenter og oppgavebyrde. Styret er fornøyd med resultatene og legger vekt på det pågående arbeidet med å modernisere statistikkproduksjonen for blant annet å begrense oppgavebyrden.

Siste del av 2008 var preget av finanskrisen. Knappt noen, og heller ikke SSB, forutså hvor dyp den internasjonale nedgangen ville bli og hvilke konsekvenser den ville få for Norge. Erfaringer fra og hendelser rundt finansuroen vil gi nye utfordringer framover både for statistikkproduksjonen og analysevirksomheten.

Endringene i organiseringen av statistikk- og forskningsvirksomheten i 2007 er fulgt opp av nye omorganiseringer, som blant annet innebærer en sentralisering av IT-funksjonen og etablering av en ny datafangstavdeling fra 1. januar 2009. Styret mener at endringene som er gjennomført, vil bidra til å videreutvikle og fornye SSB.

Det overordnede prosjektet for forbedring og standardisering av statistikkproduksjonen (FOSS) ble etablert i 2008. FOSS består av en rekke prosjekter innenfor tre hovedområder: Utvikling av standardiserte arbeidsprosesser, systematiske kvalitetsmålinger samt organisasjons- og kompetanseutvikling som bygger opp under dette. Det ble satt i gang 28 prosjekter i 2008, og fullført 19. Blant sentrale prosjekter er et integrert system for datarevisjon (ISEE) og kvalitetsgjennomgang av alle statistikker.

Styret har også merket seg det store arbeidet som nå legges ned i å fornye ssb.no. Internett er SSBs viktigste kanal til brukerne. Planlagt lansering av nye ssb.no er lagt til første halvår 2010. Målet for prosjektet er at ssb.no til en hver tid skal være en moderne og brukervennlig tjeneste med sikre formidlingsløsninger som skal sørge for at sluttbrukeren raskt finner svar og samtidig får tilgang til ny kunnskap.

I hele 2008 har byrået arbeidet med innføringen av ny næringsstandard (NACE). Den nye standarden tas i bruk fra 2009 for en rekke kortidsstatistikker og strukturstatistikker. Eurostat legger opp til at alle land skal levere nasjonalregnskap etter ny næringsstandard fra september 2011. Arbeidet er gjennomgripende for alle deler av den økonomiske statistikken, og omfatter også tilbakeregning av tidsserier.

I 2008 ble den norske tilstedeværelsen på Svalbard mer synlig også i SSB. Fra 1. januar 2007 er Statistikklovens virkeområde utvidet til å omfatte Svalbard. I 2008 publiserte SSB forbruksundersøkelse, prisnivåundersøkelse og inntektsstatistikk om Svalbard. I tillegg ble forarbeidet gjort for å utarbeide løpende befolkningsstatistikk for Svalbard fra 2009. Styret ser med spenning fram til nye statistikkpubliseringer om Svalbard.

Styret understreker betydningen av det omfattende internasjonale samarbeidet på statistikkområdet. Den viktigste arenaen er det europeiske statistiksamarbeidet, der det vedtas forordninger på statistikkfeltet som blir bindende også for Norge gjennom EØS-avtalen. 20. juni 2008 fastsatte Finansdepartementet en ny forskrift til statistikkloven, som beskriver gjennomføringen av forordningene i norsk rett.

I samarbeid med United Nations Statistics Division (UNSD), Eurostat og Verdensbanken arrangerte SSB i april en internasjonal konferanse om klimaendringer og

offisiell statistikk. Konferansen hadde bred deltakelse, og var et viktig skritt i drøftingen av hvilke konsekvenser klimautfordringen vil kunne ha for utviklingen av offisiell statistikk.

Regnskapet for 2008 viser underskudd både på stats- og brukeropdraget, men aktiviteten holdt seg godt innenfor rammen for overførte midler. Driftsunderskuddet var samlet 17,5 millioner kroner, mens overførte midler fra 2007 var 54,0 millioner kroner. Underskuddet på 01-posten tilsvarer snaut 6 millioner kroner, mens brukeropdraget – post 21 – viser et driftsunderskudd på 11,5 millioner kroner.

SSB har i 2008 utarbeidet risikovurderinger for en rekke områder innenfor det rammeverket som følger av krav i økonomiregelverket. Risikovurderinger av denne typen er viktige verktøy for å forebygge at kritiske situasjoner oppstår.

I juli 2008 vedtok EU-parlamentet *rammeforordning* for folke- og boligtellinger. Tidligere har internasjonale krav på dette feltet vært gitt som *anbefalinger*. I løpet av 2008 har Eurostat utformet detaljerte beskrivelser av hva landene må levere av data og metadata. På bakgrunn av dette vil SSB gjennomføre nødvendige kvalitetsforberedende tiltak foran neste telling, som er planlagt gjennomført i 2011. For å kunne gjennomføre en fullt ut registerbasert folke- og bolig telling har SSB, i samarbeid med Skattedirektoratet og Statens kartverk, arbeidet videre i 2008 med å bedre dekningen av bolignummer i flerbolighus i Det sentrale folkeregisteret. Det ble gjennomført særskilte tiltak i Oslo og Bergen, som bidro til å heve dekningsgraden.

Som del av arbeidet med retningslinjer for europeisk statistikk (Code of Practice) har SSB gjennomgått statistikkvirksomheten hos syv andre norske statistikkprodusenter. Som et resultat av gjennomgangen overtok SSB ansvaret for å utarbeide statistikken på luftfartsområdet fra Avinor.

Norges forskningsråd offentliggjorde i 2008 sin evaluering av den økonomiske forskningen i Norge. Styret har merket seg at evalueringspanelet anbefalte at SSB bør satse mer på internasjonalt prosjektsamarbeid og publisering i internasjonale tidsskrifter, men er også oppmerksom på at en slik satsing ikke må gå på bekostning av de oppgavene SSB allerede utfører for det norske samfunnet.

Nye befolkningsframskrivninger, som heretter skal utføres årlig, ble som planlagt publisert i mai. Ifølge disse prognosene vil Norges befolkning kunne øke fra 4,8 millioner i 2008 til om lag 6,9 millioner i 2060.

Styret merker seg også det arbeidet som SSB utfører i utredninger og evalueringer på internasjonalt nivå. Administrerende direktør har ledet en evaluering av den siste runden med beregninger av internasjonale kjøpekraftspariteter (ICP), som ble presentert på FNs Statistical Commission i New York i februar 2008. Med mandat fra FN leder SSB også arbeidet med å utarbeide nye prinsipper og manualer for internasjonal energistatistikk, gjennom den såkalte Oslo-gruppen.

Odd Aukrust, som ledet Forskningsavdelingen i 30 år fram til han gikk av med pensjon i 1984, gikk bort sommeren 2008.

Styret viser til Styrets rapport for 2008 til Finansdepartementet. Styret vil takke Øystein Olsen og hans medarbeidere for godt gjennomført arbeid i 2008.

Ansvar og oppgaver som er lagt til styret i Statistisk sentralbyrå er omtalt i statistikkloven (Lov av 16. juni 1989 nr 54 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå). Der står det at styret skal behandle og fastsette langtidsprogram, budsjettforslag og årlig arbeidsprogram etter forslag fra administrerende direktør, og legge disse sakene sammen med årsmelding for Statistisk sentralbyrå fram for Finansdepartementet. Styret skal ellers føre alminnelig tilsyn med utviklingen i offisiell statistikk og med virksomheten i Statistisk sentralbyrå.

Frøydis Langmark

Direktør Frøydis Langmark, leder

Lars-Erik Borge

Professor Lars Erik Borge, nestleder

Tor Borgenvik

Rådmann Tor Borgenvik

Eilef A. Meland

Universitetslektor Eilef A. Meland

Solveig Nygårdseter

Rådgiver Solveig Nygårdseter

Einar Hope

Professor Einar Hope

Ida Helliesen

Finansdirektør Ida Helliesen

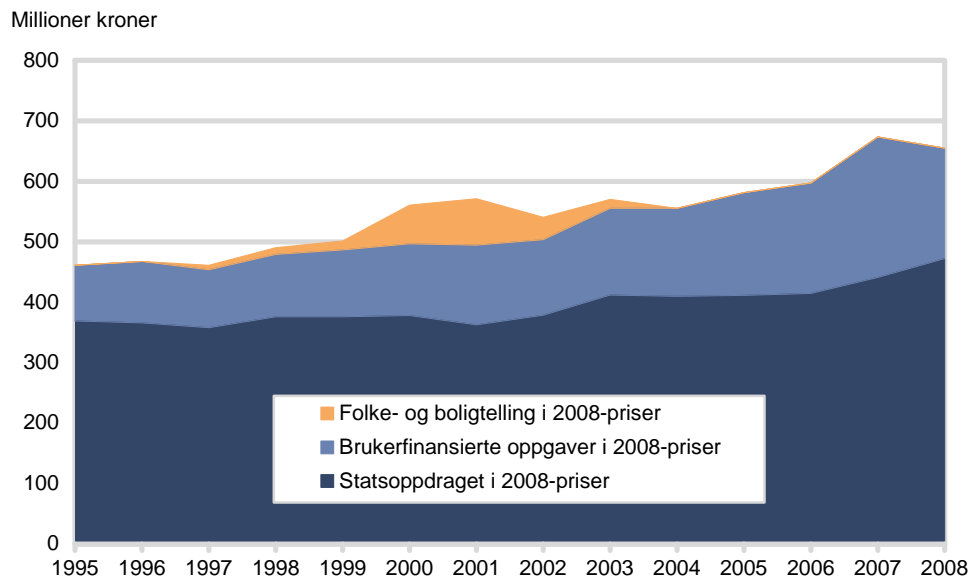
Fra venstre: Tor Borgenvik, Eilef A. Meland, Frøydis Langmark, Ida Helliesen, Solveig Nygårdseter og Lars-Erik Borge.

Einar Hope var ikke til stede.

Regnskapet

Regnskapet for 2008 viser underskudd både på stats- og brukeroppdraget, men aktiviteten holdt seg godt innenfor rammen for overførte midler. Driftsunderskuddet var samlet 17,5 millioner kroner, mens overførte midler fra 2007 var 54,0 millioner kroner.

Historisk regnskap¹. Inntekter 1995-2008 i faste 2008-priser. Millioner kroner

¹ Figuren viser at den inflasjonsjusterte inntekter for statsoppdraget har hatt en forsiktig vekst, mens brukerfinansierte oppdrag har hatt en noe større reduksjon.

SSBs samlede driftsinntekter var 654,7 millioner kroner i 2008. Dette er 15,9 millioner kroner høyere enn i 2007. Økningen skyldes i hovedsak økte bevilgninger på statsoppdraget som følge av lønnsoppgjøret 2008.

I 2008 ble de totale driftsutgiftene 672,3 millioner kroner. Det er 48 millioner kroner høyere enn driftsutgiftene i 2007. Lønnsutgiftene økte med 36,2 millioner kroner fra 2007 til 2008. Utgiftene til varer og tjenester økte med 11,7 millioner kroner i forhold til 2007.

Regnskapet for 2008 viser et negativt driftsresultat på 17,6 millioner kroner, 32,1 millioner kroner lavere enn resultatet i 2007. Overføringen fra 2007 til 2008 var på 54,2 millioner kroner. Det gir en samlet overføring på 36,6 millioner kroner til 2009.

Aktivitetsnivå og inntekter fra brukerfinansierte oppgaver viser nedgang i 2008. Andelen av brukerfinansierte oppgaver i 2008 utgjorde 28 prosent av de totale inntektene i SSB, mens andelen var 35 prosent i 2007. Dette skyldes i hovedsak at finansstatistikken som ble overtatt fra Norges Bank i 2007 ble finansiert som oppdrag dette året, men som en del av statsoppdraget i 2008.

Inntekter ved salg av publikasjoner inngår ikke i SSBs regnskap. Det gjør heller ikke inntekter fra ilagt tvangsmulkt. Disse inntektene blir ført sentralt i statsregnskapet. Salgsinntekter fra salg av publikasjoner ble 779 700 kroner i 2008. Inntekter fra tvangsmulkt ble 10,7 millioner kroner, en økning på 1,3 millioner kroner fra 2007.

Bevilgningene til større anskaffelser i 2008 var på 10,2 millioner kroner. Utgiftene var 4,5 millioner kroner, en reduksjon på 1,8 millioner kroner i forhold til 2007. IT-investeringer utgjør hoveddelen av anskaffelsene.

Årsregnskap 2008. Samlet oversikt (sum statsoppdraget og brukerfinansierte oppdrag eksklusiv større nyanskaffelser). 1 000 kroner

	Noter	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Regnskap 2008	Budsjett 2009
Statsbevilgning	3	396 600	440 800	440 100	467 100
Oppdragsinntekt		220 566	182 774	182 238	181 296
Lønnskompensasjoner	4	5 900	0	14 300	0
Refusjoner	5	15 739	0	18 062	0
Sum inntekter og refusjoner		638 805	623 574	654 700	648 396
Lønnsutgifter	6,8	437 518	435 725	473 768	464 520
Varer og tjenester	2,9	186 761	198 336	198 509	195 480
Sum driftsutgifter		624 278	634 061	672 276	659 999
Driftsresultat	10	14 527	-10 487	-17 576	-11 603
Overføringer fra året før		39 676	54 202	54 202	36 626
Overføringer til neste år		54 203	43 715	36 626	25 023

Statsoppdraget. 1 000 kroner

	Noter	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Regnskap 2008	Budsjett 2009
Statsbevilgning	3	396 600	440 800	440 100	467 100
Lønnskompensasjoner	4	5 900	0	14 300	
Refusjoner	5	15 739	0	18 062	
Sum inntekter og refusjoner		418 239	440 800	472 462	467 100
Lønnsutgifter	6	298 488	311 939	343 357	341 265
Varer og tjenester		116 358	128 763	135 095	133 933
Sum utgifter		414 846	440 702	478 451	475 198
Driftsresultat		3 394	98	-5 989	-8 098
Overføringer fra året før		16 272	19 665	19 665	13 676
Overføringer til neste år		19 665	19 763	13 676	5 578

Brukeroppdrag. 1 000 kroner

	Noter	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Regnskap 2008	Budsjett 2009
Inntektskrav i statsbudsjettet		206 000	170 000	187 000	177 500
Mer-/mindre inntekt		14 566	12 774	-4 762	3 796
Oppdragsinntekt		220 566	182 774	182 238	181 296
Sum inntekter	7	220 566	182 774	182 238	181 296
Lønnsutgifter	8	139 030	123 786	130 411	123 255
Varer og tjenester	9	70 402	69 573	63 414	61 547
Sum utgifter		209 433	193 359	193 825	184 801
Driftsresultat	10	11 134	-10 585	-11 587	-3 505
Overføringer fra året før		23 404	34 537	34 537	22 950
Overføringer til neste år	10	34 537	23 952	22 950	19 445

Større nyanskaffelser. 1 000 kroner

	Noter	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Regnskap 2008	Budsjett 2009
Statsbevilgning	11	8 500	10 200	10 200	11 100
Sum utgifter	12	6 390	10 200	4 545	11 100
Driftsresultat	13	2 110	0	5 655	0
Overføringer fra året før		378	2 488	2 488	8 143
Overføringer til neste år	13	2 488	2 488	8 143	8 143

Noter til tabellene

1 Regnskapsprinsipp Statistisk sentralbyrå fører sine regnskaper etter kontantprinsippet. Det betyr at regnskapet viser utgifter og inntekter som er betalt innenfor regnskapsåret. Utestående kundefordringer eller leverandørgjeld fremkommer ikke.

2 Samlede utgifter til varer og tjenester	Regnskap 2006. 1 000 kroner	Regnskap 2007. 1 000 kroner	Regnskap 2008. 1 000 kroner
Spesifikasjon varer og tjenester			
Maskiner, inventar, PC, datautstyr	8 043	14 544	12 946
Forbruksmateriell	5 155	5 921	5 735
Reiseutgifter, kurs, mm.	27 167	31 960	33 877
Kontortjenester	51 799	58 306	57 233
Konsulenttjenester	16 069	16 787	24 658
Bibliotek	1 473	1 602	1 583
Vedlikehold, inventar og utstyr	4 978	5 309	4 455
Vedlikehold av bygningen	4 529	1 199	2 173
Bygningers drift.....	44 690	51 133	55 848
Sum driftsutgifter	163 903	186 761	198 509

Utgiftene til varer og tjenester i 2008 var på 198,5 millioner kroner. Dette er en økning på 11,7 millioner kroner i forhold til 2007. Økningen skyldes i hovedsak økte utgifter til blant annet konsulentkjøp, reisevirksomhet samt høyere kostnader knyttet til bygningers drift.

3 Statsoppdraget Bevilgningen for 2008 var på 440,8 millioner kroner. Under Stortingets behandling av St. prp. nr 59 (2007-2008) ble SSB sin ramme redusert med 0,7 millioner kroner. Dette skyldes rammeoverføring i anledning SSBs overgang til nytt økonomisystem gjennom *Senter for statlig økonomistyring (SSØ)*. Videre ble budsjettrammen økt med 14,3 millioner kroner som følge av lønnsoppgjøret 2008.

Den reviderte statlige bevilgningen ble dermed 454,4 millioner kroner

4 Lønnskompensasjoner SSB fikk kompensasjon for lønnsoppgjørene i 2008 på 14,3 millioner kroner.

5 Syke- og fødselsrefusjoner For 2008 ble refusjoner av syke- og fødselspenger på 18,1 millioner kroner, en økning på 2,3 millioner kroner fra 2007. Gjennomsnittlig sykefravær i 2008 var 5,3 prosent, det samme som i 2007.

6 Lønnsutgifter på statsoppdraget Lønnsutgiftene på statsoppdraget ble om lag 45 millioner kroner høyere enn i 2007, som blant annet skyldes at lønnskostnader som gjelder Norges Bank ble budsjettert på statsoppdraget i 2008.

7 Brukerfinansierte oppgaver Inntektskravet i bevilgningen ble i nysalderingen forhøyet med 17 millioner kroner til 187 millioner kroner. Regnskapet for 2008 viser at inntektene fra brukerfinansierte oppgaver ble på 182,2 millioner kroner. Dette er en reduksjon på 38,3 millioner kroner fra 2007. Dette skyldes i hovedsak at bevilgning som gjelder overføring av statistikkoppgaver fra Norges Bank var tildelt på 01-posten i 2008.

8 Lønnsutgifter brukerfinansierte oppgaver Lønnsutgiftene viser en reduksjon på 8,6 millioner kroner fra 2007. Dette skyldes at lønnskostnader som gjelder Norges Bank var budsjettert på 01-posten i 2008.

9 Driftsutgifter brukerfinansierte oppgaver Utgifter til varer og tjenester ble ca 7 millioner kroner lavere enn i 2007. Dette skyldes at driftskostnader som gjelder Norges Bank var budsjettert på 01-posten i 2008.

10 Driftsresultat brukerfinansierte oppgaver Regnskapet for 2008 viser et underskudd på 11,6 millioner kroner. Dette er en reduksjon på 22,7 millioner kroner i forhold til 2007. Utestående kundefordringer per 31.12.2007 var 14,3 millioner kroner og dette er en økning på om lag 11,6 millioner kroner fra 2007.

11 Statsbevilgning til større nyanskaffelser Statsbevilgningen til større nyanskaffelser i 2008 var 10,2 millioner kroner. Dette er 1,7 millioner kroner mer enn i 2007.

12 *Utgifter til større nyanskaffelser*

Utgiftene til store anskaffelser ble på 4,5 millioner kroner. Dette er 1,8 millioner kroner lavere enn i 2007.

13 *Driftsresultat større nyanskaffelser*

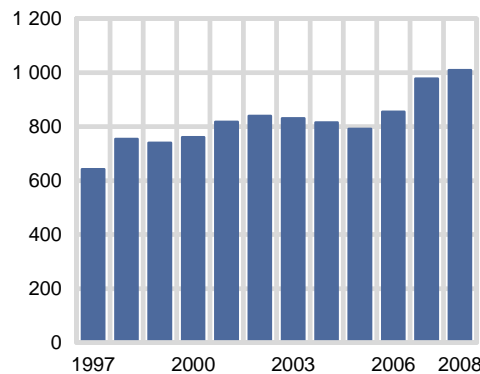
Regnskapet for større nyanskaffelser viser et overskudd på 5,6 millioner kroner. Med overføringen fra 2007 på 2,5 blir overføringen til 2009 på 8,1 millioner kroner.

Statistikk om statistikken

Frigivninger av statistikk

Det var 1 009 frigivninger av statistikk i 2008, en økning på 32 fra 2007. Det var blant annet nye statistikker om husholdningenes inntekter og om statens virksomhet (StatRes).

Antall frigivninger av statistikk. 1997-2008

Skjemautfylling for næringslivet

Samlet belastning knyttet til å gi opplysninger til SSBs undersøkelser har holdt seg på samme nivå som i 2007, mens det var en svak økning i oppgavebyrden for næringslivet i tråd med økning i antall statistikker.

Oppgavebyrde. 2003-2008. Årsverk

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I alt	180	172	186	179	179	178
Næringsliv i alt	92	99	105	98	110	108
Andre	88	73	81	81	69	70

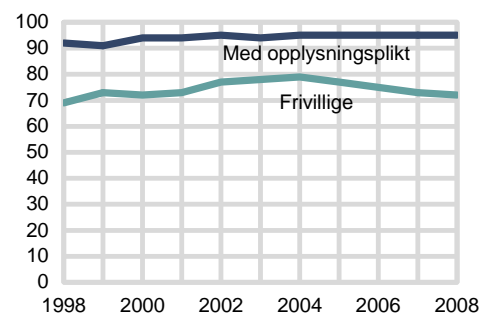
Elektronisk innrapportering

Alle brukerne av Altinn som også har opplysningsplikt til SSB, har siden våren 2008 kunnet nå sine skjema direkte når de er pålogget Altinn. SSB har dermed etablert et heldekkende elektronisk rapporteringstilbud som er integrert med Altinn. Alle papirskjema har et tilsvarende webskjema, eller en løsning for rapportering via filuttrekk fra foretakets datasystem. Det arbeides nå med å slutte å sende ut papirskjema når SSB henvender seg til oppgavegiverne for første gang. Stor oppslutning om elektronisk rapportering vil være et viktig grunnlag for effektivisering og forbedret aktualitet.

Andel oppgavegivere som rapporterer elektronisk. Prosent

	2005	2006	2007	2008
Elektronisk innrapportering	33	36	48	53

Svarprosent SSBs rett til å beslutte at næringslivet har plikt til å levere inn skjema fører til høye svarprosent. Men også for de frivillige undersøkelsene er svarprosenten høyere enn i de fleste andre frivillige undersøkelser som gjennomføres i samfunnet. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å holde svarprosenten oppe. Det er først og fremst forbruksundersøkelsen som har hatt en synkende svarprosent.

Svarprosent. 1998-2008

Publisering I 2008 ble det gitt ut 250 papirpublikasjoner, 26 flere enn året før. Antall publikasjoner svinger litt fra år til år. Det ble gitt ut 114 analysepublikasjoner, 18 flere enn i 2007. Det ble utgitt 7 flere Rapporter og 13 flere Discussion Papers enn året før. Antall Statistiske analyser gikk ned fra 9 i 2008 mot 11 året før.

Titler i ulike publikasjonsserier og utgivelser. 1997-2008

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Utgivelser i alt	268	286	316	284	274	161	170	153	127	243	224	250
Norges offisielle statistikk ¹ .	76	61	64	48	66	46	47	28	27	26	17	23
Analysepublikasjoner ²	77	84	97	95	107	74	82	104	74	111	96	114
Andre utgivelser ³	115	141	155	141	101	41	41	21	26	106	111	113
- Økonomiske analyser	9	9	9	9	9	6	6	6	6	6	6	6
- Samfunnsspeilet	4	6	6	6	6	5	6	6	6	5	5	5

¹ I tillegg kommer 501 hefter fra Folke- og boligtingen 2001, utgitt 2003.

² Tallet omfatter Rapporter, Discussion papers, Statistiske analyser og Sosiale og økonomiske studier. Reprints er utelatt fra og med 2007.

³ Omfatter også serien Notater, Documents og "Dette er ..." -publikasjonene.

Forskningsvirksomheten – publisering utenfor SSB

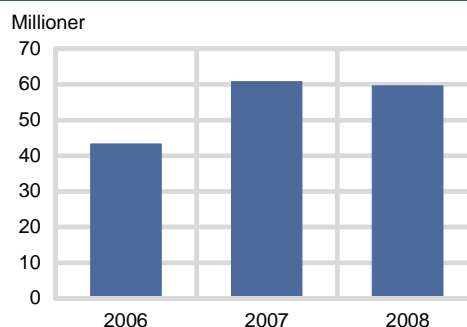
Forskningspubliseringen lå om lag på det samme nivået som tidligere år. Det ble publisert litt flere utenlandske tidsskriftsartikler, men færre norske. Antall bøker og bokartikler var lavt i 2008. SSBs forskere holdt 67 foredrag på vitenskapelige konferanser, mot 105 i 2007, og 133 andre faglige foredrag mot 107 i 2007. 27 avisartikler ble publisert. Seks ansatte tok doktorgraden i 2008.

Ekstern publisering. 1997-2008

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tidsskriftartikler	20	39	24	41	35	34	38	50	41	49	50	56
- Utenlandske tidsskrift.....	13	17	15	28	22	17	22	30	27	31	24	39
- Norske tidsskrift	7	22	9	13	13	17	16	20	14	18	26	17
Bøker og bokartikler .	7	4	13	18	17	8	10	10	17	15	18	6
- Utenlandske	-	2	12	13	12	5	8	4	13	10	12	4
- Norske	7	2	1	5	5	3	2	6	4	5	6	2

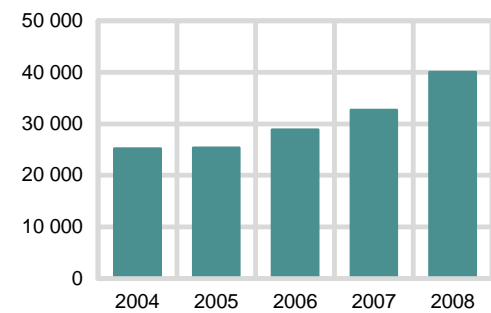
Oppslag på ssb.no

Bruken av ssb.no lå i 2008 på 59,6 millioner oppslag. Dette var en liten nedgang fra 2007.

Antall oppslag og besøk på ssb.no.2006-2008. Millioner

Medieoppslag Statistikk fra SSB blir daglig referert i norske medier og viser at SSB er en viktig informasjonskilde i samfunnet. Diagrammet viser antall referanser til SSB i samtlige norske medier (både papirmedier og elektroniske) overvåket av Retriever.

Antall medieoppslag. 2004-2008

Henvendelser til SSBs bibliotek Bruk av Statistisk sentralbyrås bibliotek økte både når det gjelder utlån av publikasjoner og henvendelser fra brukerne.

Utlån fordelt på ulike brukergrupper. 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Ansatte i SSB	2 276	2 221	2 504	2 523	2 900
Andre bibliotek	1 272	1 182	929	957	973
Private/institusjoner	649	702	513	409	333
Totalt	4 197	4 105	3 946	3 889	4 206

Henvendelser fra eksterne. 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008
E-post	5 610	5 359	4 936	5 948	6 621
Telefon	2 942	2 645	2 488	3 220	3 829
Eksterne besøkende	735	713	484	548	511
Totalt	9 287	8 717	7 908	9 716	10 961

Målbruk – nynorskprosent 29 prosent av SSBs daglige frigivninger var på nynorsk i 2008. SSB har for første gang i 2008, etter Språkrådets anbefaling, ikke telt med signerte publikasjoner/artikler i rapportering av nynorskandelen. Statistikken over målbruk omfatter derfor verken seriene Rapportert og Notater eller tidsskriftene Økonomiske analyser og Samfunnsspeilet. Dette gir vesentlig færre rapporterte sider og vesentlig høyere nynorskandel for 2008. I 2008 var nynorskandelen for publikasjonene 20 prosent mot 6 prosent i 2007. Serien Norges offisielle statistikk hadde 30 prosent nynorsk mot 26 prosent i 2007.

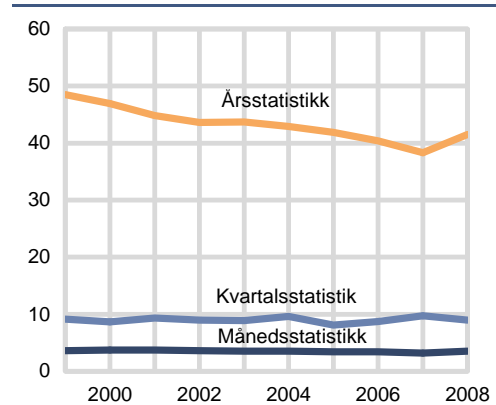
Punktligghet og aktualitet Både internasjonalt og i Norge er det krav til at offisiell statistikk skal komme på et tidspunkt som er varslet på forhånd. Avviket fra punktliggheten i 2008 var det samme som i 2007, 10 prosent.

Punktligghet. Avvik i forhold til annonsert tidspunkt. 1998-2008. Prosent

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Avvik i alt	10	13	15	13	10	8	11	10	6	10	10
For tidlig	2	4	2	3	2	2	2	3	1	3	3
For sent	8	9	13	10	8	6	9	7	5	7	7

Statistikkens aktualitet er viktig for brukerne. Aktualitet måles med antall uker fra referanseperiodens utløp til statistikken blir frigitt. Aktualiteten for årsstatistikk er noe svekket. Dette skyldes en omlegging av beregningsopplegget, som er endret fra et begrenset utvalg til heltelling.

Aktualitet. 1999-2008. Antall uker fra referanseperiodens utløp til publisering

På jobb i SSB

SSB hadde 1 014 ansatte ved utgangen av 2008; 627 i Oslo og 387 i Kongsvinger. I tillegg kommer 227 intervjuere som arbeider med spørreundersøkelser. I alt 68 ansatte sluttet i 2008. Det gir en turnover på 6,7 prosent, mens den var 7 prosent i 2007. Det ble rekruttert 91 nye medarbeidere gjennom 2008.

Seks medarbeidere tok doktorgraden i 2008 og fire medarbeidere ble kvalifisert som statistikkrådgiver.

Kvinner og menn i SSB

Det er flere kvinner enn menn blant de ansatte, 54 prosent kvinner og 46 prosent menn, slik som ved forrige årsskifte.

Kvinneandel ved utgangen av året

	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Saksbehandler 2	79	84	85	84	84	83	86	84	85
Saksbehandler 1	40	43	48	50	48	53	58	59	59
Høyere fagstilling/forskere	34	32	33	35	37	37	37	40	42

Ved inngangen til 2009 hadde SSB 55 ledere, 19 kvinner og 36 menn. Kvinneandelen er 34,5 prosent.

Kompetanse

I tråd med kompetansestrategien ble det i 2008 arbeidet for å møte framtidige kompetansebehov. Det ble utviklet et nytt lederutviklingsprogram (som starter i 2009), og gjennomført eget kurs for nye ledere. Et rammeverk for kompetansebeskrivelse og kartlegging av kompetansebehov er under utvikling. Videre satses det på ulike tiltak for mer målrettet og riktig rekruttering. SSB gjennomførte flere besøk på universiteter og høyskoler. Den interne mobiliteten økte i 2008, blant annet som resultat av flere hospiteringsplasser.

Medarbeiderne i SSB ble i 2008 representert av seks fagforeninger i Arbeidsmiljøutvalget og Arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalget. De ansatte har også en representant i SSBs styre. Fagforeningene deltar aktivt både i det faglige og personalpolitiske arbeidet i SSB.

Lønnsutvikling

Beregnet, gjennomsnittlige årslønnsvekst for heltidsansatte i SSB for 2008 var 7,9 prosent, vel 2 prosentpoeng høyere enn i 2007. For staten samlet i 2008 var lønnsveksten 6,6 mot 5,1 i 2007. Det er spesielt tariff tilleggene som slo sterkt ut for SSB i 2008 (4,3 prosent). Overhenget til 2009 er om lag det samme som forrige år, og lønnsblindningen var vel en prosent lavere enn i 2007.

Beregnet årslønn for heltidsansatte i SSB 2006-2008. Kroner og endringer i prosen

	2006	2007	2008
Årslønn	358 531	379 405	409 481
Årslønnsvekst i prosent		5,8	7,9

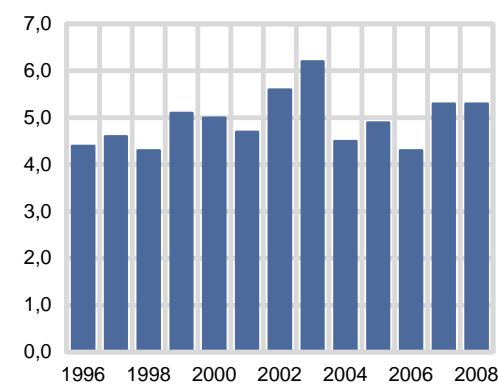

Inkluderende arbeidsliv

SSB har avtale om inkluderende arbeidsliv. Målene for dette arbeidet er å bidra aktivt til å holde sykefraværet på et fortsatt lavt nivå og å ivareta ressursene som medarbeidere i alle aldre representerer, gjennom en aktiv livsfasepolitikk.

Gjennomsnittlig sykefravær var 5,3 prosent i 2008, det samme som i 2007. SSB arbeider løpende med å forbedre situasjonen knyttet til helse, miljø og sikkerhet for den enkelte medarbeider. For å forebygge helseplager legges det vekt på fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen. Oppfølging av sykemeldte og grupper/personer som står i fare for å bli sykemeldte, blir prioritert. Det gis tilbud om trening for helse i arbeidstiden både i Oslo og Kongsvinger.

Sykefravær. 1996-2008. Prosent

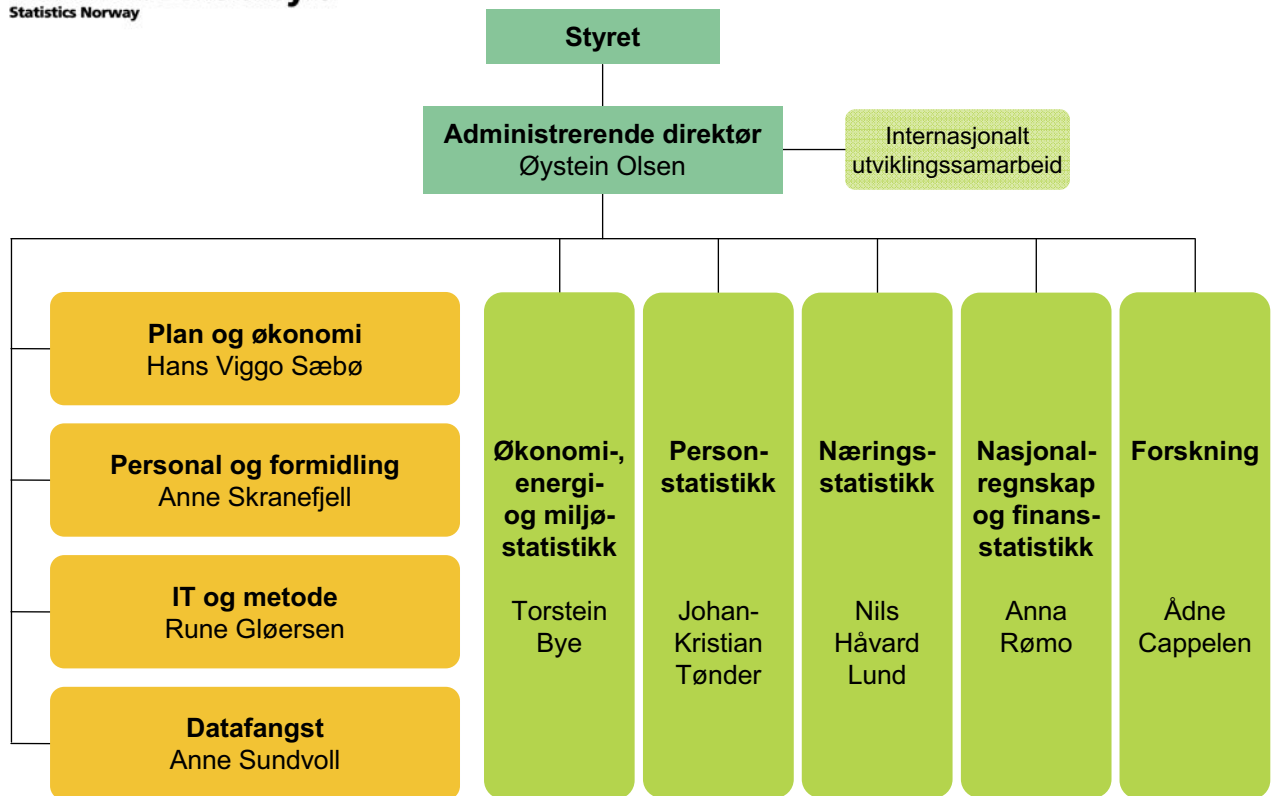
Det opplyses i stillingsannonser at forholdene legges til rette for personer med nedsatt funksjonsevne, og kvalifiserte søkere med nedsatt funksjonsevne innkalles alltid til jobbintervju. SSB ble i 2008 med i et trainee-program initiert av Sosial- og helsedirektoratet, med to traineer.

Lokaler og universell utforming

SSB har til sammen ca. 35 000m² bygningsmasse. I 2008 er bygningene vedlikeholdt i samarbeid med gårdeiere og etter egen plan. Universell utforming er en del av planlegging og drift av lokalene. I SSBs lokaler er det gjort tilpasninger for funksjonshemmede, rullestolbrukere, merking for svaksynte og teleslynger i møterom. Universell utforming skal være en del av kravspesifikasjonen i anbudssaker hvor dette er relevant.

Grønt SSB

SSB har vært sertifisert som miljøfyrtårnbedrift siden 2005. I 2008 ble alle områder vurdert og gjennomgått, og resertifisering av miljøarbeidet ble gitt for tre nye år.

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
NO-0033 Oslo

Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:
NO-2225 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway